

Nyári szórakozások – ígéretes tervek

(Római filmlevél)

A nyári és nyárvégi filmbemutatók szinte természetesen a könnyű, igénytelen szórakozás jegyét hordják magukon. Igaz, az olasz film-produkciók az utóbbi években más időszakban sem kényeztetik el túlzottan a közönséget az igényes művek gazdag választékával. Annál érthetőbb, hogy a nyaralások szezonjában a filmgyárak programszerűen arra törekednek, hogy attraktív, kellemes, frissítő szórakoztatásban részesítsék a „tisztelet közönséget”.

E téren az olasz film nemzetközileg elismert gyakorlattal, rutinnal rendelkezik, szinte kész receptekkel dolgozik. Neves rendezők, sztárok, vonzó tájak, egy kis humor, borsos élcek, némi izgalom, fordulatok, valami kis sztory, és a siker biztos.

Kipróbált és bevált „duo” együttműködésének eredményeképpen született meg — ebben a szellemben — *A Matriarcha* című paródia. Rendezője Pasquale Festa Campanile, főszereplője a pikáns, könnyed történetek egyik kedvenc sztárja, Cathe-

rine Spaak. A rendező és a sztár első együttes produkciója, a *Hűtlenség olasz módra* Magyarországon is sikert aratott. Azóta újabb titelalattal dicsekedhetnek: *Az én férjem, akkor végzek veled, amikor tetszik*; ezt követi a most bemutatott *A matriarcha*. A humor és pikantéria az alapszituációból fakad: az erényes ifjú özvegy férje halála után jön rá, hogy a „tisztes, derék” házastárs legénylakást tartott. A víz özvegy birtokába veszi a legénylakást és alaposan belekóstol az ezzel járó örömeibe, izgalmakba. Groteszki fordulatok, helyzetkomikumából fakadó harsány derűtség jellemzik az egyes képsorokat.

Két új produkciót főleg az emeli ki az átlagból, hogy a filmeket nagy nevek fémjelzik. De Sica rendezett egy, a Dolomitokban játszódó szerelmi történetet, amelynek főszereplői Marcello Mastroianni és a Bonnie és Clyde-ban hirtelen kiugrott Faye Dunaway. Cortina d'Ampezzo csodálatos táji szépségei, a világhírű rendező és sztárok közreműködése már eleve biztosítékai a sikernek. S a kockázatot a mini-

Anna Magnani és Anthony Quinn — Stanley Kramer a *Santa Vittoria* títka című, most készülő filmjében

Gian Maria Volonté és Lou Castel — Damiano Damiani *Quien sabe?* című, a mexikói polgárháború idején játszódó filmjének főszereplői

mumra csökkenti, hogy a forgatókönyv az elmúlt színházi évad egyik legsikeresebb darabjának, Brunello Rondi *Szezelem* című színműve alapján készült. A másik biztos siker a *Santa Vittoria titka*. A romantikus, drámai és derűs mozzanatokban bővelkedő történet főhősei Anna Magnini, Anthony Quinn és Virna Lisi. A rendező Stanley Kramer.

A kalandfilmek sorából említjük meg a Damiano Damiani által rendezett, a mexikói polgárháborúban játszódó történetet, amelynek főszereplői Gian Maria Volonte, Lou Castel és Martine Beswick, aki több ízben alakított női főszerepet James Bond filmekben.

Mint a rendező minden filmje, a vásznon happy end-del végződött a *Hogyan, mikor és kivel* című Pietrangeli film is, amely azonban a valóságban tragikus akkorddal ért véget. A 48 éves Antonio Pietrangeli, aki a jó olasz rendezőknek ahhoz a derékhadához tartozott, amely a kiemelkedő művészek sodrában alkotott elismerésre méltó műveket, filmje utolsó külső felvételeinek elkészítése közben egy szikláról a tengerbe zuhant

Philippe Leroy és Danièle Gaubert — Antonio Pietrangeli *Hogyan, mikor és kivel* című filmjében

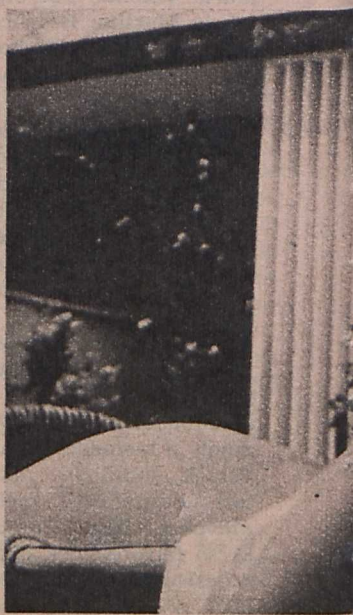
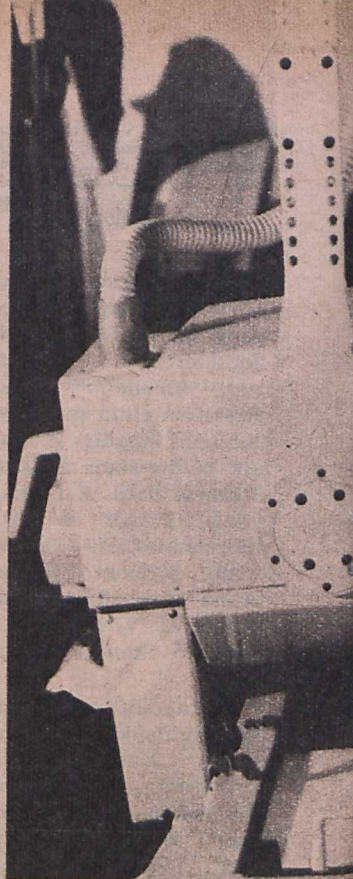
és szörnyet halt. A magyar közönség Pietrangelit elsősorban az *Adua és társnői* című filmből ismerte. Nem volt merész újító, nyugtalan kereső, kiélezett konfliktusok feltárója. Inkább az illusztratív rendezők típusát testesítette meg. Mindig igényesen és izléselesen tálalta az aktuá-

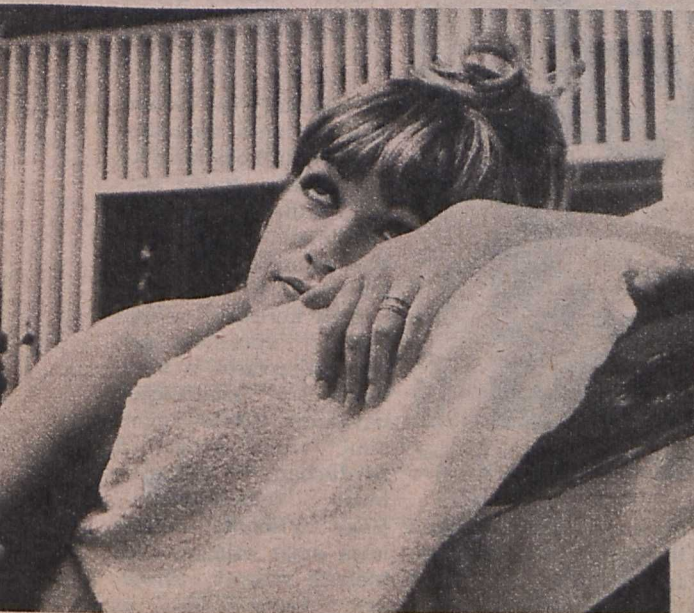
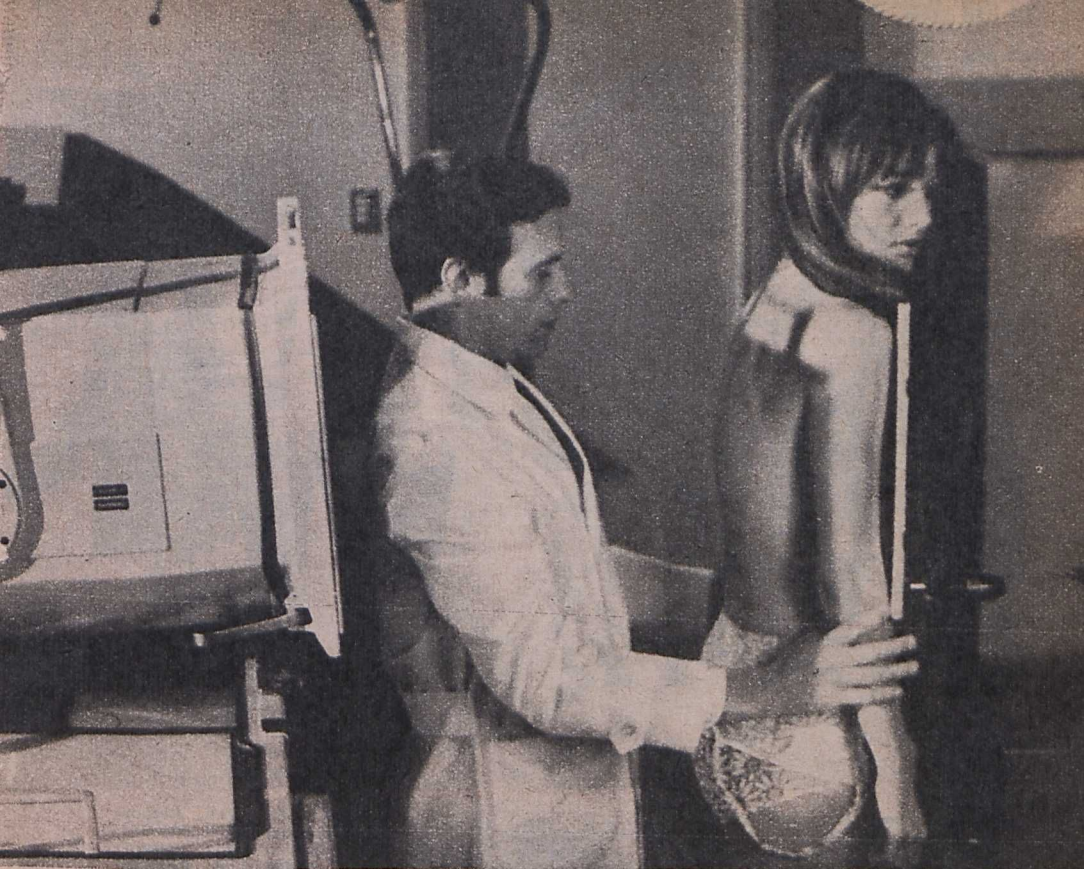
lis társadalmi és morális problémákat. Életének utolsó, most bemutatott filmjében, a pályáját orvosként kezdő Pietrangeli komolyan és felelősségteljesen foglalkozott a házasság szexuálpszichológiai problémáival. Egy látszólag zavartalan házasság mögött tátongó érzelmi si-

várságot és az egészséges erotika hiányát tárta fel, amelyből a kivetítő út — kissé banálisan — a férj egy barátjának felbukkanása révén tárul fel.

Ennyit a bemutatott filmekről. Ennél lényegesen többel biztatnak a megvalósulás stádiumában levő művek. Carlo Lizzani, az olasz verizmus kiemelkedő alkotójának, Giovanni Vergának egyik legszebb regényét filmesíti meg *Gramigna bandita szeretője* címmel. Fellini hosszú betegség és alkohói válság után már javában dolgozik új művén. Nagy fába vágta a fejszét. Az eddigi, mindenkor önéletrajzi vonatkozású művektől eltérően most az antik Róma „édes életéről” készít filmet. Forgatókönyvének alapjául Petronius Satyriconja szolgál. Fellini az újságírókkal folytatott első beszélgetésében hangoz-

Catherine Spaak — Pacquale Festa Campanile *A matriarcha* című filmjének főszereplője

Catherine Spaak és Jean-Louis Trintignant *A matriarcha* című vidám film-ben

tatta, hogy természetesen nem a szokványos monumentális római superfilmek nyomába akar szegődni. Művét három órásnak tervezi, de elsősorban a kor légköre izgatja. „Szeretném megérteni — mondja nyilván kissé a jelenre is kacsintva — miért tudtak a rómaiak a Colosseumban a legjobban azon szórakozni, ha 5000 ember életét látták kioltani a legbrutálisabb körülmények között.”

Catherine Spaak. Jelenet *A matriarcha* című filmből

Giancarlo Giannini, Renato Rascel, Hardy Krüger, Virna Lisi, Anthony Quinn, Sergio Franchi és Patrizia Valturri — Stanley Kramer *A Santa Vittoria titka* című filmjének főbb szereplői

Marcello Mastroianni, Faye Dunaway és Vittorio de Sica a *Szerelem* című, de Sica rendezésében készült filmben

Végül rendkívül érdekesnek ígérkezik Luchino Visconti új vállalkozása. *Istenek alkonya*

címen a Krupp család történetét, vállalkozásuk fellendülését, a náci rendszerrel való kolla-

borálásukat és letűnésüket kívánja ábrázolni. Mint nyilatkozatában kijelentette, a Rajna parti „Párducok” sorsának kíméletlen beteljesülését történelmi freskó keretében akarja bemutatni. S ezen keresztül az emberiség történelmének egy szakaszáról, a kapitalizmusról szándékszik ugyanúgy ítéletet mondani, mint ahogy *A párducson* a feudalizmust „búcsúztatta”. Hogy Visconti miként látja saját világát, arra idézzük szavait: filmjének rendezésére az

Florinda Bolkan, a női főszereplő, és Luchino Visconti rendező — az Istenek alkonya című új film forgatása közben

Egyesült Államokból tért vissza, ahol a Metropolitanban operát rendezett. „Amerika felismerhetetlen — mondotta —, a legszembetűnőbb az erőszak és a nyomor. De Németország még ennél is rosszabb. Filmem készítése közben több vasüzemet kellett meglátogatnom. Mindenütt kínos szívéllyességgel és udvariassággal fogadtak, de mindenütt találkoztam olyan táblákkal, melyeken az a felirat állott: Tilos a bemenet. Mire valók ezek a tilalmak olyan gyárakban, amelyek állítólag mezőgazdasági szerszámokat vagy protéziseket állítanak elő? Lehet, hogy egyes üzemrészekben ekék helyett rakétákat gyártanak?” Visconti egyébként filmjét tavaszra szándékszik elkészíteni. Mint minden művében, az Istenek alkonyában is nagy szerep jut a kísérőzenének. A párducban — mint emlékezetes — a nagy báli jelenetet Verdinek egy addig ismeretlen keringője kísérte. A göncöl nyájas csillagainak zenei aláfestését César Frank muzsikája nyújtotta. A Krupp dinasztia letűnésének történetét Gustav Mahler fájdalmas gyászzenéje kíséri.

Fellini legújabb filmjéről, a Satyriconról nyilatkozik

